

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI!

FIL

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 1

FIL IK-1 D-S036

FIL.36.HR.R.K1.16

30142

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci su u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

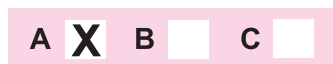
Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 16 stranica, od toga 5 praznih.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

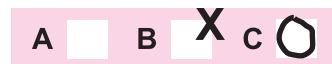
Ispravak pogrešnog unosa

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Neispravno

b) zadatak otvorenoga tipa

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

Filozofija

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Pozorno pročitajte tezu Barucha de Spinoze.

U naravi stvari nije ništa slučajno, nego je sve određeno iz nužnosti božanske naravi da na određen način opstoji i djeluje.

Koje filozofijsko učenje opisuje navedena teza?

- A. determinizam
- B. skepticizam
- C. misticizam
- D. voluntarizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Što od navedenoga nije stajalište unutar političke filozofije?

- A. anarhizam
- B. konzervativizam
- C. liberalizam
- D. pesimizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Kojim se izrazom u filozofiji Helmutha Plessnera označuje posebnost čovjeka kao nedovršenoga bića koje, za razliku od životinje u potpunosti uklopljene u prirodnu cjelinu, mora samo stvarati svoj svijet?

- A. emocionalni akt
- B. volitivni akt
- C. centrična pozicionalnost
- D. ekscentrična pozicionalnost

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Filozofija

<p>4. Koja je filozofska škola polazila od sumnje u sigurnost znanja te je zagovarala suzdržavanje od izricanja bilo kakvih sudova?</p> <p>A. epikurejska škola B. peripatetička škola C. skeptička škola D. stoička škola</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>5. Koji je od navedenih pojmovnih parova u središtu pitagorejskoga učenja?</p> <p>A. ideje i pojave B. protežnost i mišljenje C. atomi i prazan prostor D. brojevi i brojevni odnosi</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>6. Koji je filozof u svoja istraživanja mogućnosti spoznaje istine uveo provjeru znanja postupkom metodičke skepse?</p> <p>A. Baruch de Spinoza B. Gottfried W. Leibniz C. John Locke D. René Descartes</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>7. Kojega se filozofa smatra osnivačem fenomenološkoga pokreta?</p> <p>A. Johna Deweyja B. Edmunda Husserla C. Maxa Schelera D. Williama Jamesa</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>8. Koje se mjerilo procjene istinitosti ili lažnosti pojedinoga suda upotrebljava u pragmatizmu?</p> <p>A. Božja volja B. praktična korist C. osobna intuicija D. osjetilni opažaj</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div data-bbox="181 2018 405 2054" data-label="Page-Footer"> <p>FIL IK-1 D-S036</p> </div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2107" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1406 2076 1453 2107" data-label="Page-Footer"> <p>01</p> </div>	

Filozofija

<p>9. Koji je stav o vrijednostima obilježje materijalne etike vrijednosti?</p> <p>A. Vrijednosti su nepoznatljive. B. Vrijednosti postoje neovisno o spoznavatelju. C. Vrijednosti su ovisne o spoznavatelju. D. Vrijednosti su subjektivne kategorije.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>10. Koji je filozof naučavao potrebu oslobođenja ljudskoga duha od zabluda i predrasuda koje je nazivao idolima?</p> <p>A. René Descartes B. Francis Bacon C. Gottfried W. Leibniz D. David Hume</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>11. Koje je etičko učenje utemeljeno na tvrdnji prema kojoj su poželjne karakteristike zasnovane na samospoznaji i znanju?</p> <p>A. hedonizam B. utilitarizam C. etika posljedica D. etički intelektualizam</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>12. Kako se naziva nedoumica ili poteškoća u dolasku do jednoznačnoga rješenja problema?</p> <p>A. apstrakcija B. apercepcija C. aporija D. apeiron</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>13. Koji je filozof tvrdio da umjetničko djelo prikazuje identitet besvjesnoga sa svjesnim?</p> <p>A. Aristotel B. Friedrich W. J. Schelling C. Georg W. F. Hegel D. Platon</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

Filozofija

14. Koji je hrvatski filozof u svojem djelu *Teorija prirodne filozofije* tvrdio da je materija sastavljena od jednostavnih i neprotežnih točaka?

- A. Frane Petrić
- B. Herman Dalmatin
- C. Matija Vlačić Ilirik
- D. Josip Ruđer Bošković

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S036

01

Filozofija

II. Zadatci povezivanja

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Dva sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

15. Svakoga navedenog filozofa povežite s djelom koje je napisao.

1. Arnold Gehlen
2. Ernst Bloch
3. Martin Heidegger
4. Søren Kierkegaard

- A. *Bitak i vrijeme*
- B. *Čovjek i institucije*
- C. *Duh utopije*
- D. *Mit o Sizifu*
- E. *Ili – ili*
- F. *Vita activa*

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Svako navedeno etičko određenje povežite s filozofom koji ga je utemeljio.

1. Krepost je sredina između viška i manjka.
2. Cilj je blaženoga života uгода: tijelo bez boli, a duša neuznemirena.
3. Ideja dobra najviša je u hijerarhiji ideja.
4. Dužnost je nužnost djelovanja u skladu s kategoričkim imperativom.

- A. Aristotel
- B. Epikur
- C. Georg W. F. Hegel
- D. Heraklit
- E. Immanuel Kant
- F. Platon

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Filozofija

III. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

17. Kako se u hermeneutici naziva proces tumačenja prema kojemu je svako razumijevanje neizbježno pod utjecajem predrasud razumijevanja onoga koji razumijeva?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

18. Kako se naziva postupak zaključivanja od općega prema posebnome i pojedinačnome?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

19. Koji je filozof tvrdio da čovjek treba biti prevladan nadčovjekom?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

20. Kako se naziva filozofijsko gledište prema kojemu je priroda Bog?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

FIL IK-1 D-S036

02

Filozofija

<p>21. Kako se naziva treći stupanj dijalektičkoga razvoja u filozofiji Georga W. F. Hegela?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>22. Kako se prema Gottfriedu W. Leibnizu nazivaju jednostavne, cjelovite i neprotežne supstancije, „pravi atomi prirode“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>23. Koji je dokaz Božjega postojanja utemeljio Anselmo Canterburyjski?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>24. Koji je grčki filozof tvrdio da ga njegov unutarnji glas (<i>daimonion</i>) opominje i savjetuje kako ispravno djelovati?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>25. Koji je grčki filozof zagovarao političko uređenje u kojemu vladaju najmudriji, odnosno oni koji su spoznali ideju pravednosti?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="181 2018 405 2056">FIL IK-1 D-S036</div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2107"> <div data-bbox="1410 2078 1453 2107">02</div> </div>	

Filozofija

26. Kako se naziva intelektualni pokret u razdoblju novovjekovne filozofije u kojemu nastaju djela *Rasprava o toleranciji* i *Emil ili o odgoju*?

_____

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S036

02

Filozofija

IV. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak. Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

27. Ukratko objasnite tri temeljne ljudske djelatnosti koje je Hannah Arendt smatrala sastavnicama aktivnoga života.

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐
bod	

28. Ukratko objasnite ontološka gledišta koja su zastupali Demokrit, Platon i George Berkeley.

1. Demokrit: _____
_____
2. Platon: _____
_____
3. George Berkeley: _____
_____

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐
bod	

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

